

Obsah

Úvodem (Jiří Knapík)	9
<i>K problematice výzkumu o Pionýrské organizaci ČSM a dětském kolektivu</i>	12
<i>Poděkování</i>	18
I. POČÁTKY ČESKÉHO PIONÝRSKÉHO Hnutí	
V ROCE 1948 (Jiří Knapík)	19
<i>První pionýři v poválečném Československu</i>	21
<i>Pionýři na zkoušku</i>	26
II. VÝVOJ PIONÝRSKÉ ORGANIZACE ČSM	
1949–1968 (Jiří Knapík)	37
1. Zakladatelská léta a jejich tíživé dědictví (1949–1952)	38
<i>Od pokusných k pionýrským oddílům Junáka</i>	38
<i>Výběrovostí k masovému hnutí</i>	45
<i>Formování struktur Pionýrské organizace</i>	51
<i>Řízení pionýrského hnutí</i>	53
<i>Co vlastně dělá pionýr</i>	58
2. Rozporuplný „nový kurz“ pionýrského hnutí (1953–1956) ...	65
<i>Za vizí masového pionýrského hnutí</i>	65
<i>„Přešlapování na místě“</i>	72
<i>1956: na rozcestí</i>	77
3. Nové horizonty... a co je za nimi? (1957–1965)	85
<i>Nový začátek? Staré problémy!</i>	86
<i>Hledání pionýrské romantiky</i>	100
4. Přiškrcená reforma a pionýrský Fénix (1966–1968)	124
<i>Reformě vstříc</i>	124
<i>Marné sjezdové naděje</i>	131
<i>První nadechnutí pionýrského Fénixe</i>	139

III. JISKRY V PIONÝRSKÉ ORGANIZACI ČSM 1958–1967 (Jiří Knapík)	143
<i>Vznik a charakteristika jisker</i>	145
<i>Jiskry a dětský kolektiv</i>	155
<i>Jiskry, nebo mladší pionýři?</i>	160
IV. PIONÝR V HIERARCHICKÝCH SÍTÍCH (Martin Franc)	165
<i>Holka, nebo kluk?</i>	169
<i>Malí sběratelé funkcí.</i>	171
<i>Kdo je tady vedoucí?</i>	176
<i>Vezmeme ti šátek! Disciplinace pionýrů v oddíle</i>	180
V. PIONÝR A RODINA (Martin Franc)	187
VI. SOCIALISTICKÝ DĚTSKÝ KOLEKTIV JAKO IDEOVÝ KONSTRUKT (Jiří Knapík)	205
1. Socialistický dětský kolektiv	207
<i>Dětský kolektiv ve veřejném prostoru a očima tehdejších pedagogů</i>	207
<i>Problém tzv. základního kolektivu: mezi třídním a místním kolektivem</i>	221
2. Mimoškolní výchova a pionýrský kolektiv	231
<i>Proměny v pojetí mimoškolní výchovy.</i>	231
<i>Zařízení mimoškolní výchovy a Pionýrská organizace ČSM</i>	237
<i>Družiny mládeže a školní kluby.</i>	239
<i>Školy s celodenní péčí</i>	246
<i>Pionýrská zemědělská hospodářství</i>	252
3. Vz(d)orné pionýrské kolektivy	261
VII. PRŮKOPNÍCI KOLEKTIVNÍ VÝCHOVY? PIONÝRSKÁ ORGANIZACE V DĚTSKÝCH DOMOVECH (Frank Henschel)	297
<i>Děti státu: výchova v dětských domovech v kontextu mládežnické a rodinné politiky</i>	300
<i>Mobilizace: pionýři jako vzor kolektivní výchovy v dětských domovech.</i>	302

Vystřízlivění: překážky, problémy a deficity PO ČSM v dětských domovech	305
Reorganizace: jedna z mnoha?	309

VIII. PIONÝRSKÉ Hnutí

A DĚTSKÁ LITERATURA (Martina Winkler) **315**

Dětská literatura, ideologie a ideál pionýra	317
Literatura pro pionýry a o pionýrech v letech 1948–1955	320
Debaty a proměny od roku 1955	325
Kam s pionýrskými hrdiny v 60. letech?	326

IX. PIONÝR VE VEŘEJNÉM PROSTORU (Martin Franc). **337**

Pionýr na ulici	339
Pionýr jako dekorativní ornament	343
Pionýr ve výtvarném umění	349

X. PIONÝR PŘED KAMEROU.

OD ČESKOSLOVENSKÉHO PIONÝRA

K VLAŠTOVCE (Martin Štoll) **361**

(Ne)politická výchova a rozmlžené kontury zkoumání	364
Pionýr jako cíl	369
Pionýr jako nástroj	384
Pionýr jako prostředek	396

Závěrem (Jiří Knapík). **406**

Poznámky	419
Prameny a literatura	499
Seznam vyobrazení	515
Seznam vybraných zkratk	521
O autorech	522
Summary	524
Jmenný rejstřík	532
Věcný rejstřík	537